

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/SE/intro>

Läkemedelsbehandling

Cyklofosfamid

Beskrivning

Cyklofosfamid är ett immunhämmande läkemedel som minskar inflammation och dämpar immunsystemet. Det påverkar delningen av celler, förändrar bildningen av DNA och är därför särskilt effektivt mot celler som delar sig snabbt, så som blodceller, epitelceller i mag-/tarmkanalen och hårsäckar (alla celler behöver bilda DNA vid en celledelning). Lymfocyter (en sorts vita blodkroppar) påverkas lättast av cyklofosfamid. Minskningen av antal lymfocyter ger ett mått på graden av immunosuppressionen. Cyklofosfamid används också vid behandling av vissa cancerformer.

Dosering/administrationssätt

Cyklofosfamid kan ges i tablettform (1-2 mg/kg/dag) men ges vanligen intravenöst (oftast 0,5-1,0 g per m² kroppsytta var fjärde vecka i 6 månader sedan 2 doser var 3:e månad, alternativt 0,5g per m² var 14:e dag, totalt 6 infusioner.

Biverkningar

Cyklofosfamid har stark påverkan på immunsystemet och flera biverkningar som kräver täta kontroller. Den vanligaste är illamående och kräkningar. Övergående håravfall förekommer. Kraftig minskning av antalet vita blodkroppar eller blodplättar kan förekomma och kräver dosjustering eller tillfälligt uppehåll av läkemedlet.

Påverkan på urinblåsan (blod i urinen) är vanligare med daglig dosering jämfört med månatliga intravenösa infusioner. Rikligt vätskeintag minskar risken för detta. Efter venös injektion ger man vanligtvis stora mängder vätska för att skölja ut cyklofosfamid ur kroppen. Långtidsbehandling ger ökad risk för infertilitet och cancer. Den totala dosen över tid (kumulativa dosen) har betydelse. Cyklofosfamid dämpar immunförsvaret och ger därmed ökad risk för infektioner, särskilt om det ges samtidigt med andra läkemedel som påverkar immunsystemet som t.ex. hög dos kortison.

Viktigaste barnreumatologiska indikationen

Juvenil systemisk lupus erythematosus (SLE)
Vissa systemiska vaskuliter